

Gminne Centrum Kultury w Kowalach Oleckich
ul. Kościuszki 46, 19-420 Kowale Oleckie
tel. 87-523-89-47, NIP: 8471497553, REGON: 519584960
gckkowale@gmail.com www.gckkowale.pl
rachunek bankowy: 84 9339 0006 0030 0306 6208 0001 BS Olecko

**Gminne Centrum Kultury
w Kowalach Oleckich**

19-420 Kowale Oleckie, ul. Kościuszki 46
NIP: 847-14-97-553 REGON: 519584960

Załącznik nr 1
do Zarządzenia Dyrektora GCK nr 4/ORG/2024
z dnia 19.06.2024 r.

**Standardy Ochrony Młodoletnich
w Gminnym Centrum Kultury w Kowalach Oleckich**

Preambula

Podstawową zasadą, która kieruje wszystkimi działaniami pracowników Gminnego Centrum Kultury w Kowalach Oleckich, jest troska o dobro dziecka i jego najlepszy interes. Każdy pracownik traktuje dziecko z pełnym szacunkiem, biorąc pod uwagę jego potrzeby. Stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie jest absolutnie niedopuszczalne. Realizując te cele, personel działa zgodnie z obowiązującym prawem, wewnętrznymi regulacjami instytucji oraz w granicach swoich kompetencji.

Podstawy prawne STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm)
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.) -art. 23 i 24
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).

ROZDZIAŁ I

Objaśnienie terminów używanych w STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNICH

§ 1

Ileć w Standardach jest mowa o:

- a) **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć dyrektora Gminnego Centrum Kultury w Kowalach Oleckich,
- b) **GCK** – należy przez to rozumieć Gminne Centrum Kultury w Kowalach Oleckich,
- c) **Małoletnim** – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia,
- d) **Pracowniku** – należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną lub współpracującą z GCK, bez względu na formę, w tym w szczególności pracownika, zleceniobiorcę, wykonawcę, praktykanta, wolontariusza, stażystę, itp., którzy z racji pełnionej funkcji lub wykonywanych zadań mają lub mogą mieć kontakt z małoletnimi;
- e) **Rodzicu** – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego pozostającego pod ich władzą rodzicielską; jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka;
- f) **Opiekunie** – należy przez to rozumieć opiekuna prawnego małoletniego, tj. osobę, która jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, może dokonywać czynności prawnych w imieniu małoletniego i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste i finansowe;
- g) **Krzywdzeniu małoletniego** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika GCK lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

- **Przemoc fizyczna** – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu, w szczególności bicie, popychanie, szarpanie. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m.in.: złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne,
- **Przemoc psychiczna** – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorzec zachowania w stosunku do małoletniego, mającego na celu wywołanie u niego pogorszenia samopoczucia/samooceny, spowodowanie poczucia zagrożenia, w szczególności zachowanie polegające na wyśmiewaniu małoletniego, karanie przez odmowę szacunku/zainteresowania, stała krytyka, izolacja społeczna, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb; stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
- **Przemoc seksualna** – należy przez to rozumieć każdą formę zaangażowania innej osoby w aktywność seksualną, na którą nie wyraża ona zgody lub nie jest w stanie w pełni zrozumieć i wyrazić/udzielić świadomej zgody. Wykorzystanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego w intymne miejsca, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. poprzez pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),
- **Przemoc ekonomiczna** – to niezapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,
- **Zaniedbanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego

jedzenia, ubrań, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego,

h) **Standardy** – należy przez to rozumieć niniejszy dokument wraz z załącznikami, wprowadzony na podstawie zarządzenia Dyrektora Gminnego Centrum Kultury w Kowalach Oleckich,

i) **Dane osobowe** – to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

ROZDZIAŁ II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 2

1. Personel Gminnego Centrum Kultury w Kowalach Oleckich posiada odpowiednią wiedzę w ramach swoich obowiązków zwraca szczególną uwagę na czynniki ryzyka oraz symptomy mogące wskazywać na krzywdzenie dzieci. W przypadku zidentyfikowania tych czynników personel przeprowadza rozmowę z opiekunami, informując ich o dostępnych formach wsparcia i motywując do skorzystania z oferowanej pomocy. Personel regularnie monitoruje sytuację oraz dobrostan dziecka.

2. System ochrony dzieci przed przemocą opisuje procedury interwencyjne, działania profilaktyczne i edukacyjne, a także zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci. W przypadku wystąpienia przemocy system określa zasady minimalizowania jej skutków poprzez odpowiednią i skuteczną pomoc dziecku. Ponadto wskazuje odpowiedzialność personelu placówki za zapewnienie bezpieczeństwa dzieci uczęszczających do niej. Standardy ochrony małoletnich przed przemocą są dostępne na stronie internetowej placówki pod adresem <https://gckkowale.pl/>. Są one szeroko promowane wśród personelu, rodziców oraz dzieci korzystających z usług placówki. Różne grupy dzieci są aktywnie zapoznawane z tymi standardami poprzez prowadzone działania edukacyjne i informacyjne.

ROZDZIAŁ III

Zasady rekrutacji pracowników/wolontariuszy/stażystów/praktykantów

§ 3

1. Rekrutacja personelu w Gminnym Centrum Kultury w Kowalach Oleckich odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, które zostały szczegółowo opisane w Załączniku nr 1 do niniejszych Standardów.

ROZDZIAŁ IV

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami (wolontariuszami, stażystami, praktykantami) a dziećmi

§ 4

1. Personel GCK w Kowalach Oleckich jest zobowiązany do przestrzegania zasad bezpiecznych relacji pomiędzy personelem a dziećmi oraz pomiędzy samymi dziećmi, które są ustalone w placówce. Zasady te są zawarte w Załączniku nr 2 do niniejszych Standardów.

ROZDZIAŁ V

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

§ 5

1. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci w GCK w Kowalach Oleckich może przybierać różne formy i występować w różnych kontekstach komunikacji. Niniejszy dokument klasyfikuje zagrożenia bezpieczeństwa dzieci w następujący sposób:

- 1.1. Popelniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem),
- 1.2. Doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak krzyk, kary fizyczne, poniżanie,
- 1.3. Doszło do zaniedbania podstawowych potrzeb dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną, zdrowiem).

2. Procedury interwencji są wdrażane w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:

- 2.1. Osoby dorosłe (personel, inne osoby trzecie, rodziców/opiekunów prawnych),
- 2.2. Inne dziecko.

3. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez członka personelu, dziecko lub jego opiekun, członek personelu ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji Dyrektorowi GCK. Notatka może być sporządzona w formie pisemnej lub elektronicznej.

§ 6

1. Interwencja jest prowadzona przez Dyrektora GCK, które może wyznaczyć na stałe do tego zadania inną osobę. Dane tej osoby (imię, nazwisko, email, telefon) zostaną podane do wiadomości personelu, dzieci i opiekunów.

2. W przypadku, gdy osoba wyznaczona do prowadzenia interwencji jest podejrzana o krzywdzenie dziecka, interwencję przeprowadza Dyrektor GCK. W sytuacji, gdy Dyrektor jest podejrzan o krzywdzenie, a nie wyznaczono innej osoby do prowadzenia interwencji, działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która zgłosiła podejrzenie lub zauważyła krzywdzenie.

3. Do udziału w interwencji można zaangażować specjalistów, takich jak psychologowie i pedagodzy, którzy wspomogą rozmowy z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.

4. Dyrektor GCK informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiednich instytucji (prokuratura/policja, sąd rodzinny, najbliższy ośrodek pomocy społecznej). Następnie składa odpowiednie zawiadomienia do właściwych organów.

5. Z każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów. Karta ta jest dołączana do rejestru interwencji prowadzonego przez instytucję.

6. W przypadku zagrożenia życia dziecka lub groźby ciężkiego uszczerbku na zdrowiu należy natychmiast zawiadomić odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe) pod numerami 112 lub 998. Informację tę przekazuje członek personelu, który pierwszy dowiedział się o zagrożeniu, i wypełnia kartę interwencji.

7. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie dziecka, Dyrektor GCK przeprowadza rozmowy z dzieckiem oraz innymi osobami mogącymi posiadać wiedzę na temat zdarzenia i sytuacji

osobistej dziecka. Celem tych działań jest ustalenie przebiegu zdarzenia oraz jego wpływu na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Wyniki są zapisywane na karcie interwencji.

8. Dyrektor GCK organizuje spotkania z opiekunami dziecka, aby przekazać informacje o zdarzeniu oraz możliwość skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym ze strony innych organizacji lub służb.

9. W przypadku popełnienia przestępstwa wobec dziecka, Dyrektor GCK sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do odpowiednich organów (policji lub prokuratury).

10. Jeżeli z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku lub ignorują zdarzenie, Dyrektor GCK sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który jest kierowany do właściwego sądu rodzinnego.

11. W przypadku, gdy z ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, Dyrektor GCK informuje odpowiedni ośrodek pomocy społecznej o konieczności wsparcia rodziny lub wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.

12. Jeśli członek personelu GCK jest podejrzany o krzywdzenie dziecka, zostaje on odsunięty od wszelkich form kontaktu z dziećmi do czasu wyjaśnienia sprawy.

13. W przypadku, gdy członek personelu dopuścił się innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa, Dyrektor GCK bada wszystkie okoliczności sprawy, w tym wysłuchuje podejrzaną osobę, dziecko oraz świadków. Jeżeli naruszenie dobra dziecka jest poważne, rozważa się rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub rekomenduje się takie rozwiązanie przełożonym tej osoby. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, jest zatrudniona przez podmiot zewnętrzny, Dyrektor GCK może zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren instytucji lub rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.

14. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych zdobyły informacje o krzywdzeniu dziecka, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, z wyjątkiem informacji przekazywanych uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

15. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia dziecka zgłosili jego opiekunowie, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy ich o tym fakcie poinformować na piśmie.

16. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko, personel GCK przeprowadza rozmowy z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz z jego opiekunami, a także z dzieckiem poszkodowanym i jego opiekunami. Dodatkowo rozmawia się z innymi osobami mogącymi posiadać wiedzę o zdarzeniu. Wyniki są zapisywane na kartach interwencji dla każdego dziecka oddzielnie.

17. Z opiekunami dziecka krzywdzącego opracowuje się plan naprawczy mający na celu zmianę niepożądanych zachowań. Z opiekunami dziecka poszkodowanego opracowuje się plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, w tym sposoby izolacji od źródła zagrożenia.

18. W trakcie rozmów upewnia się, że dziecko podejrzane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję również w stosunku do tego dziecka.

19. Jeżeli dziecko krzywdzące nie uczestniczy w działaniach GCK, przeprowadza się rozmowy z dzieckiem poszkodowanym, jego opiekunami oraz innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, aby ustalić przebieg zdarzenia i jego wpływ na zdrowie dziecka. Dyrektor GCK organizuje spotkania z opiekunami dziecka, przekazując informacje o zdarzeniu oraz możliwościach skorzystania z pomocy specjalistycznej.

20. Jeżeli dziecko podejrzewane o krzywdzenie ma od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy poinformować właściwy sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.

21. Jeżeli dziecko podejrzewane o krzywdzenie ma powyżej 17 lat, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, należy poinformować właściwą jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

ROZDZIAŁ VI

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci

§ 7

1. GCK w Kowalach Oleckich zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Instytucja uznaje prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniając ochronę jego wizerunku. Szczegółowe wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku dziecka są zawarte w Załączniku nr 4 do niniejszych Standardów.

2. Personelowi GCK nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) na terenie instytucji bez pisemnej zgody opiekuna dziecka. W celu uzyskania zgody, personel może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić odpowiednią procedurę.

3. Podanie danych kontaktowych do opiekuna dziecka przedstawicielowi mediów bez wiedzy i zgody tego opiekuna jest niedopuszczalne.

4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

5. Upublicznienie wizerunku dziecka przez członka personelu w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka. Zgoda ta powinna zawierać informację o miejscu umieszczenia zarejestrowanego wizerunku i kontekście jego wykorzystania (np. umieszczenie na stronie www.youtube.com w celach promocyjnych).

ROZDZIAŁ VII

Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych

§ 8

1. GCK w Kowalach Oleckich, zapewniając dzieciom dostęp do internetu, jest zobowiązane podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści mogących stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju. W tym celu należy zainstalować i regularnie aktualizować oprogramowanie zabezpieczające.

2. Dostęp dziecka do internetu na terenie instytucji jest możliwy:

2.1. Pod nadzorem członka personelu GCK – na urządzeniach instytucji,

2.2. Bez nadzoru – na komputerach przeznaczonych do tego celu na terenie instytucji (dostęp swobodny),

2.3. Za pomocą sieci WiFi instytucji, po podaniu hasła.

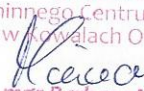
3. W przypadku nadzorowanego dostępu do internetu, członek personelu ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z sieci. Personel czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z internetu przez dzieci podczas zajęć.
4. Instytucja zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu, umieszczonych przy komputerach z dostępem swobodnym do sieci.
5. Osoba odpowiedzialna za internet w GCK zapewnia, że sieć instytucji jest zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację nowoczesnego oprogramowania. Przynajmniej raz w miesiącu sprawdza, czy na komputerach ze swobodnym dostępem nie ma niebezpiecznych treści. W przypadku ich wykrycia, osoba ta stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia.
6. Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, osoba odpowiedzialna za internet przekazuje Dyrektorowi GCK, które następnie powiadamia opiekunów dziecka o zdarzeniu.
7. Szczegółowe zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych są zawarte w Załączniku nr 6 do niniejszych Standardów.

ROZDZIAŁ VIII

Monitoring

§ 9

1. Dyrektor GCK w Kowalach Oleckich wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich w instytucji. Osoba ta monitoruje realizację Standardów, reaguje na sygnały naruszenia oraz proponuje zmiany w Standardach. Co 12 miesięcy przeprowadza wśród personelu ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów, której wzór stanowi Załącznik nr 5 do niniejszych Standardów.
2. Personel może w ankiecie proponować zmiany w Standardach oraz zgłaszać naruszenia. Na podstawie wypełnionych ankiet osoba odpowiedzialna sporządza raport z monitoringu i przekazuje go Dyrektorowi instytucji.
3. Dyrektor GCK wprowadza niezbędne zmiany do Standardów i ogłasza jej nowe brzmienie personelowi.

DYREKTOR
Gminnego Centrum Kultury
w Kowalach Oleckich

mgr Barbara Małach